

Aan

De gemeenteraad van Zoetermeer

Zaakid

2026-081231

Van

Het college/ Wethouder Iedema

Datum

10 juni 2026

Onderwerp

2026-081231, Memo raad afdoening motie 2511-69A Geef Zoetermeerse jongeren weer feest

Bijlagen

Via dit memo wordt u geïnformeerd over de uitvoering en afdoening van motie 2511-69A PDvZ - Geef Zoetermeerse jongeren weer feest!

Aanleiding

Op 10 november 2025 werd motie 2511-69A ingediend, en werd het College verzocht:

- In gesprek te gaan met de exploitanten van gemeentelijk gesubsidieerde panden, zoals het Stadstheater en De Boerderij, om te stimuleren dat zij hun ruimtes beschikbaar stellen voor feesten en evenementen specifiek voor Zoetermeerse jongeren;
- Hierbij te onderzoeken of het mogelijk is om, bijvoorbeeld via een gereduceerd zaaltarief of andere stimuleringsmaatregelen, het organiseren van dergelijke activiteiten aantrekkelijker te maken voor (lokale) initiatiefnemers;
- De raad voor het zomerreces 2026 te informeren over de uitkomsten van deze gesprekken en eventuele vervolgstappen.

De voorliggende motie vraagt daarmee te onderzoeken in hoeverre gemeentelijk gesubsidieerde panden extra ruimte kunnen bieden voor feesten en evenementen voor Zoetermeerse jongeren.

Landelijke trend¹

Uit landelijke onderzoeken en media-analyses blijkt dat jongeren steeds minder deelnemen aan het traditionele uitgaansleven (nachtclubs en discotheken). Dit is het gevolg van een combinatie van economische, maatschappelijke en culturele factoren. Uitgaan is voor veel jongeren financieel minder haalbaar geworden door gestegen kosten van levensonderhoud en studielasten. Daarnaast spelen onzekerheden over de toekomst, een grotere focus op mentale en fysieke gezondheid en de behoefte aan minder prikkels een belangrijke rol.

De coronaperiode heeft bijgedragen aan een verschuiving in uitgaansgedrag: jongeren raakten gewend aan kleinschaliger en informeler samenkomen, zoals thuis of in kleine groepen. Deze ervaringen lijken door te werken in hoe jongeren nu naar uitgaan kijken. Jongeren kiezen vaker voor andere vormen van vrijetijdsbesteding die beter aansluiten bij hun interesses en leefstijl.

¹ Enkele geraadpleegde bronnen om de landelijke trend te duiden:

<https://www.nemokennislink.nl/publicaties/waarom-jongeren-minder-vaak-uitgaan/>;

<https://www.volkskrant.nl/kijkverder/v/2026/clubs-verdwijnen-uitgaan-jongeren~v2723598/>;

[https://www.nporadio1.nl/nieuws/cultuur-media/e0a259df-ef0b-47df-ad0c-374905583a99/de-nachtclub-is-op-sterven-na-dooda](https://www.nporadio1.nl/nieuws/cultuur-media/e0a259df-ef0b-47df-ad0c-374905583a99/de-nachtclub-is-op-sterven-na-dooda;);

<https://www.bnnvara.nl/artikelen/waarom-gen-zers-minder-naar-de-club>

Hoewel het traditionele uitgaan afneemt, blijft de behoefte aan ontmoeting, ontwikkeling en sociale verbinding bestaan. Culturele activiteiten en alternatieve ontmoetingsplekken spelen hierin een belangrijke rol en bieden jongeren ruimte om elkaar te ontmoeten, zich te ontplooiën en actief deel te nemen aan het culturele leven.

De rol van culturele instellingen en gesprekken

Een aantal culturele instellingen in Zoetermeer speelt een belangrijke rol in het bereiken, activeren en ondersteunen van jongeren, maar ook om ontmoeting, ontplooiing en deelnemen aan het culturele leven mogelijk te maken. Deze instellingen investeren structureel in talentontwikkeling, (cultuur)educatie en jongerenprogrammering en leveren daarmee een substantiële bijdrage aan het culturele aanbod voor deze doelgroep.

In het kader van deze motie is op ambtelijk niveau gesproken met diverse partijen, waaronder het Stadstheater, CKC & Partners, Poppodium Boerderij, Nationaal Videogame museum (NVGM), MusicSoulHouse (MSH) en Kunstgarage Franx. Deze partijen zijn geselecteerd omdat zij allen een rol spelen in het culturele aanbod voor jongeren en/of beschikken over (semi-)publieke ruimtes waar activiteiten (kunnen) plaatsvinden.

De gesprekken zijn gevoerd met als doel om te verkennen in hoeverre zij ruimte zien voor het faciliteren van jongerenactiviteiten, en op welke wijze de gemeente hierin mogelijk stimulerend kan optreden.

Bevindingen

Uit de gesprekken komt een eenduidig beeld naar voren. Culturele instellingen staan positief tegenover jongereninitiatieven en zijn reeds actief bezig met programmering gericht op jongeren. Tegelijkertijd geven zij aan dat hun inzet op dit vlak al intensief is en een aanzienlijk deel van hun capaciteit vraagt.

Instellingen hechten daarnaast waarde aan zeggenschap over hun eigen programmering en zaalgebruik. Zij zijn verantwoordelijk voor veiligheid, kwaliteit en culturele meerwaarde. Dit betekent dat activiteiten moeten passen binnen hun organisatorische, logistieke en financiële kaders.

Het organiseren van nachtelijke feesten en uitgaansactiviteiten brengt extra uitdagingen met zich mee, zoals hogere kosten voor beveiliging en toezicht, aanvullende vergunningseisen en een verhoogd risico op overlast of schade. Bovendien zijn niet alle panden geschikt om het karakter van een uitgaansgelegenheid te faciliteren.

Bestaande initiatieven en activiteiten

De instellingen organiseren al diverse activiteiten voor jongeren. Wat voorbeelden hiervan zijn:

- **VroegPieken bij Poppodium Boerderij**
Avonden waarbij het programma eerder op de avond start en eindigt, zodat ook bezoekers (die niet tot laat uit willen gaan) kunnen deelnemen aan club- en live-ervaringen.
- **De Zoete Inval bij Poppodium Boerderij**
Een laagdrempelig en wisselend programma waarin (jong) lokaal talent optreedt, gericht op ontmoeting en experiment.
- **Geel Blauw Land bij Kunstgarage Franx**
Een artistiek programma waarin (jonge) makers en publiek samen reflecteren op thema's rond stad, samenleving en identiteit, vaak via exposities en randprogrammering.

- **Friday Night Lab bij CKC**
Een experimentele vrijdagavondsetting waarin nieuwe vormen van kunst en cultuur worden getest, met ruimte voor cross-overs, try-outs en participatie.
- **Theater na de Dam bij het Stadstheater**
Een jaarlijks terugkerend programma op 4 mei waarin voorstellingen en gesprekken reflecteren op vrijheid, herdenken en actuele maatschappelijke vraagstukken.
- **Nieuwe vormen van programmering en clubavonden bij MSH**
Verkenning van vernieuwende formats en programmering, waarbij wordt geëxperimenteerd met doelgroepen, beleving en samenwerking met makers.
- **Verkenningen naar thematische en niche-events bij het NVGM**
Onderzoek naar en organiseren van inhoudelijk gedreven evenementen rondom specifieke thema's of doelgroepen, om nieuwe publieksgroepen aan te spreken.

De bestaande initiatieven laten zien dat de culturele sector in Zoetermeer actief inspeelt op de behoeften van jongeren, zij het voornamelijk vanuit een culturele invalshoek. Er wordt geëxperimenteerd met uiteenlopende vormen van programmering die aansluiten bij de belevingswereld van jongeren. Deze inzet is waardevol en draagt bij aan ontmoeting, talentontwikkeling en culturele participatie.

Financiële en organisatorische afwegingen

Het faciliteren van jongerenfeesten vraagt om extra inzet van personeel, beveiliging en organisatiekracht. Dit brengt hogere kosten en risico's met zich mee. Daarnaast geldt dat het aanbieden van gereduceerde zaaltarieven juridisch en financieel zorgvuldig moet worden onderzocht, onder andere in relatie tot subsidieregels en marktwerking.

De motie raakt dan ook aan een bredere vraag: *in hoeverre kan en moet de culturele sector een rol spelen in het faciliteren van het uitgaansleven voor jongeren?*

De gesprekken maken duidelijk dat de culturele sector bereid is mee te denken en ruimte te bieden aan jongeren, maar dat het niet vanzelfsprekend is dat zij het gat van de commerciële uitgaanssector (denk aan nachtclubs, discotheken en horeca) kunnen opvullen. Dit vraagt om een zorgvuldige afweging tussen ambitie, haalbaarheid en de kerntaak van instellingen.

Aanbevelingen

Op basis van de gevoerde gesprekken en de bestaande praktijk binnen de culturele sector, worden de volgende aanbevelingen meegegeven. Deze zijn gericht op het versterken en beter benutten van huidige initiatieven, zonder dat dit leidt tot een nieuwe structurele opgave binnen het programma Vrije Tijd.

- **Bouw voort op wat er al gebeurt**
Culturele instellingen in Zoetermeer zijn al actief in het ontwikkelen van aanbod voor jongeren en staan in veel gevallen in direct contact met deze doelgroep. Het verdient aanbeveling om deze bestaande inzet (financieel) te blijven ondersteunen en zichtbaarder te maken.
- **Blijf inzetten op jongerenparticipatie via bestaande structuren**
Veel instellingen betrekken jongeren al bij programmering en geven ruimte aan eigen initiatief. Het is waardevol om deze werkwijze te continueren en waar mogelijk te versterken, juist omdat deze aansluit bij de praktijk en expertise van de instellingen.
- **Verken kansen voor flexibel en tijdelijk ruimtegebruik**
Waar zich mogelijkheden voordoen (bijvoorbeeld bij leegstand of experimentele programmering),

kan samen met partners worden verkend of dit benut kan worden voor jongerenactiviteiten, binnen de bestaande randvoorwaarden.

- **Stimuleer samenwerking binnen de culturele sector**
Instellingen weten elkaar steeds beter te vinden in het bereiken van jongeren. Verdere samenwerking en kennisdeling kan helpen om aanbod beter op elkaar af te stemmen en nieuwe initiatieven te laten ontstaan.
- **Blijf alert op ondersteuningsmogelijkheden binnen bestaande kaders**
In plaats van primair te kijken naar generieke stimuleringsmaatregelen zoals gereduceerde zaaltarieven, kan worden verkend of gerichte ondersteuning van culturele instellingen bijdraagt aan het ontwikkelen van meer jongerenactiviteiten. Hierbij kan gedacht worden aan een impuls gericht op jongerencultuur, vergelijkbaar met een eerdere regeling, waarbij middelen direct worden ingezet voor programmering, begeleiding en talentontwikkeling. Een dergelijke inzet vraagt om een bewuste keuze en passende budgettaire dekking.

Conclusie

De culturele instellingen in Zoetermeer leveren al een zeer waardevolle en actieve bijdrage aan het aanbod voor jongeren. Zij staan open voor verdere ontwikkeling en samenwerking, maar geven tegelijkertijd aan dat deze extra activiteiten mogelijk zijn binnen duidelijke randvoorwaarden.

Het is van belang de kracht van de bestaande culturele infrastructuur te benutten en tegelijkertijd samen met jongeren te verkennen waar aanvullende kansen liggen. Daarbij blijft het uitgangspunt dat de culturele sector haar eigen karakter en kerntaak behoudt. Wanneer de raad een vervolg wil geven aan de in dit memo geschetste ontwikkelrichtingen, vraagt dit aanvullende investeringen en gerichte ondersteuning om deze ambities verder te ontwikkelen.

De afdoening van moties vindt drie keer per jaar plaats. In dat kader stelt het college de raad voor motie 2511-69A als afgedaan te beschouwen.

Voor technische vragen kunt u zich wenden tot:

Naam : Nathalie van den Heuvel
Telefoon : +31793469656
E-mailadres : N.van.den.Heuvel@zoetermeer.nl